

System oceniania z religii dla klasy I liceum i technikum na 1 lekcję religii tygodniowo

według podręcznika „Szczęśliwi, którzy żyją wolnością” nr AZ-31-01/18-KI-5/20

zgodnego z programem nauczania „Z Bogiem w dorosłe życie” numer AZ-3-01/18 oraz AZ-4-01/18

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu diecezjalnym, powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

Przedmiot oceny	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Zeszyt przedmiotowy	- wszystkie tematy, notatki - prace domowe - staranne pismo - własne materiały, itp.	- starannie prowadzony - wszystkie tematy i notatki - prace domowe	- zeszyt staranny - luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	- zeszyt czytelny - braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	- pismo niestaranne - luki w zapisach (do 70% tematów)	brak zeszytu
2. Prace domowe	- staranne wykonanie - treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach - twórcze	- merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem - staranne - czytelne - rzeczowe	- wskazują na zrozumienie tematu - niezbyt twórcze	- powiązane z tematem - niestaranne	- widać próby wykonania pracy - na temat	- praca nie na temat - brak rzeczowości w pracy - brak pracy
3. Testy i sprawdziany	- wszystkie polecenia wykonane poprawnie - rozwiązane też zadanie dodatkowe	75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	75% zadań podstawowych 50% wymagań rozszerzających	75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
4. Odpowiedzi ustne	- wiadomości zawarte w podręczniku i zeszyt uzupełnione wiedzą spoza programu - wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język - używanie pojęć	- wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem - odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	- wyuczone na pamięć wiadomości - uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami - potrzebna pomoc nauczyciela	- wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć - odpowiedź niestaranna - częste pytania naprowadzające	- słabe wiązanie faktów i wiadomości - chaos myślowy i słowny - dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	- uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji - korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	- uczeń zawsze przygotowany do lekcji - zgłasza się do odpowiedzi - wypowiada się rzeczowo	- stara się być przygotowany do lekcji - chętnie w niej uczestniczy	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	- pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy - uczestniczy w przygotowaniu i realizacji rekolekcji szkolnych - reprezentuje szkołę w olimpiadzie religijnej	- starannie wykonuje powierzone przez katechetę zadania - przejawia postawę apostołską	niechętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie			

Semestr I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Być wolnym, by tworzyć	• wyjaśnia, czym jest wolność w wymiarze osobistym i społecznym (C.2.1), • definiuje natchnienie biblijne (A.4.3), • odróżnia w Biblii czynnik boski od własnego wkładu autorów (A.4.4), • wyjaśnia aspekt prawdy i świętości ksiąg natchnionych, • wyjaśnia, co to znaczy „stworzyć”, • wskazuje w świecie piękno i harmonię, które są pieczęcią Boga (A.10.1), • omawia relacje osobowe między kobietą i mężczyzną (Adamem i Ewą), • opisuje zagrożenia ideologii <i>gender</i> (C.15.13), • wskazuje w świecie piękno i harmonię (A.10.1), jako obraz Bożego piękna, • podaje prawdę, że przez świat przyrody Bóg objawia się człowiekowi, • wartościuje odpowiednio sztukę i kicz, piękno i brzydotę (A.10.2), • wskazuje dzieła sztuki sakralnej w najbliższym środowisku, • ukazuje rolę mediów i zasady korzystania z nich (A.17.6), • określa rolę moralności w odbiorze przekazów medialnych (A.17.7), • uzasadnia konieczność przekazu prawdy w mediach, • wyjaśnia powody stosowania fake newsów i ich szkodliwość.	• wyjaśnia, na czym polega prawdziwe szczęście i podaje jego źródła, • wskazuje osiem błogosławieństw jako drogę do szczęścia, • interpretuje biblijny opis stworzenia świata według zasad literackich i teologicznych (A.5.2), • interpretuje tekst biblijny o stworzeniu człowieka (Rdz 1,26-31), • wyjaśnia, na czym polega podobieństwo człowieka do Boga rozumiane jako odpowiedź na dar, którym jest zapisany w człowieku obraz Boży (A.11.1), • określa naturę człowieka (A.11.2), • przedstawia sens ludzkiej płciowości (C.15.7), • ocenia treści informacji w środkach przekazu w kontekście VIII przykazania (C.17.8).	• podaje prawdę, że Bóg jest dawcą szczęścia i zaprasza człowieka do jego realizacji, • określa główny temat Biblii, którym jest Boży plan zbawienia, • podaje podstawową zasadę, że tekstów biblijnych nie można interpretować literalnie (np. biblijny opis stworzenia świata jest poematem i nie można go interpretować dosłownie), • wskazuje Boga jako Stworzyciela świata i Dawcę życia, • wymienia i wyjaśnia zadania, które Bóg powierza człowiekowi. • wyjaśnia, że twórczość człowieka może być odtworzeniem Bożego piękna, • wskazuje na zagrożenia wynikające ze stosowania manipulacji w mediach, • podaje przykłady tworzenia informacji (kłamliwych) zamiast odtwarzania rzeczywistości (faktów).	• podaje prawdę, że owocem wolności jest umiejętność podejmowania wyborów / decyzji służących dobru, • wyjaśnia, że by tworzyć dzieła sztuki, człowiek musi najpierw odkryć Boże piękno, • podaje przykłady kiczu świeckiego i religijnego.	• wyjaśnia chrześcijańską wizję człowieka w świecie, • interpretuje tekst biblijny o stworzeniu człowieka (Rdz 2,7-8.18-25), • wyjaśnia, na czym polega chrześcijańska koncepcja płciowości, • podaje przykłady dzieł sztuki ukazujące <i>sacrum</i>, • ukazuje rolę mediów katolickich.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Być wolnym, by kochać	• wyjaśnia, czym są cztery prawa życia duchowego, • podaje prawdę, że Bóg kocha człowieka bezinteresowną miłością, • interpretuje tekst o miłości Boga. • wyjaśnia istotę grzechu pierwszych rodziców (A.12.1), • omawia działanie Boga ukierunkowane na ocalenie człowieka (A.12.4). • wyjaśnia pojęcia: wcielenie, odkupienie, • podaje prawdę, że Jezus przyszedł na ziemię jako człowiek, by odkupić człowieka, • wyjaśnia pojęcie „zbawienie”, • wyjaśnia, że do przyjęcia Jezusa potrzebna jest wiara oraz szczere i otwarte serce, • wyjaśnia, że owocem przyjęcia Jezusa jest przemiana życia. • wyjaśnia, co to jest kerygmat.	• charakteryzuje przymioty i imiona Boga oraz na ich podstawie omawia obraz Boga (A.7.1), • podaje prawa życia duchowego i omawia sposoby odniesienia ich do swojego życia (E.9), • poprawnie interpretuje biblijną historię grzechu pierworodnego: Rdz 3,1-19 (A.12.2), • wyjaśnia, czym jest protoewangelia (A.12.3), • wyjaśnia podwójną naturę Osoby Jezusa Chrystusa (A.13.3), • uzasadnia, że otrzymana miłość Boża motywuje do przekazywania jej innym, • uzasadnia obowiązek dawania świadectwa przez uczniów Chrystusa (F.1.3).	• wyjaśnia, na czym polega Boży plan dla jego życia, • uzasadnia, że grzech niesie ze sobą zniewolenie i nie pozwala doświadczyć miłości Boga, • omawia skutki grzechu w życiu młodego człowieka, • uzasadnia, że przeproszenie Boga i powierzenie Mu swojego grzechu niesie prawdziwą wolność. • uzasadnia, że Jezus Chrystus jest jedynym rozwiązaniem dla grzesznego człowieka, • uzasadnia, że powierzenie grzechu Jezusowi pozwala doświadczyć miłości Boga.	• interpretuje tekst biblijny: Rz 10,9-10, • opowiada o męce, śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa, • uzasadnia, dlaczego na życie doczesne warto patrzeć przez pryzmat życia wiecznego.	• omawia rolę wspólnoty Kościoła w umocnieniu wiary, • wyjaśnia wymiar chrześcijańskiej nadziei.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Być wolnym, by wierzyć	• podaje treść <i>Wyznania wiary</i> i interpretuje poszczególne jego artykuły (E.9.2), • definiuje pojęcie „religia”, • podaje wiadomości na temat najważniejszych religii świata: (judaizm, buddyzm, hinduizm i islam) (A.3.1), • ukazuje specyfikę i wartość chrześcijaństwa wobec innych religii, zwłaszcza: judaizmu, buddyzmu, hinduizmu i islamu (F.2.1), • wyjaśnia pojęcie ekumenizmu (E.8.1), • wskazuje inicjatywy ekumeniczne podejmowane w Kościele katolickim i innych kościołach oraz wspólnotach chrześcijańskich (E.8.3), • podaje zasady dialogu międzyreligijnego (F.2.2), • wskazuje podejmowane przez Kościół katolicki drogi dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego (F.2.3).	• omawia historię powstania <i>Credo</i>, • wyjaśnia zależność między wiarą i rozumem (A.6.2), • przedstawia różnice i podobieństwa katolicyzmu i pozostałych głównych wyznań chrześcijańskich oraz wskazuje perspektywy i granice ekumenizmu (E.8.2), • w kontekście ekumenizmu wyjaśnia pojęcia interkomunii, sukcesji apostoelskiej, konieczności łaski Bożej do zbawienia i ukazuje miejsce Pisma Świętego w życiu chrześcijanina (E.8.4), • wskazuje specyfikę chrześcijaństwa na tle innych religii (A.3.2).	• wymienia cechy wspólne wszystkich religii, • uzasadnia, że chrześcijaństwo najpełniej wyraża miłość Boga.	• charakteryzuje tożsamość katolika, • wyjaśnia, na czym polega dialog międzykulturowy i międzyreligijny.	• wyjaśnia myśl św. Augustyna o roli rozumu i wiary. • określa perspektywy oraz granice dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego.

Semestr II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Być wolnym, by uświęcać	• podaje prawdę, że Bóg jest święty i zaprasza do świętości każdego człowieka, • definiuje pojęcia: grzech, pokora, • opisuje grzech jako nieposłuszeństwo człowieka wobec Boga (C.7.2), • podaje określenia i symbole Ducha Świętego, • ukazuje Ducha Świętego jako przewodnika prowadzącego człowieka do świętości, • wyjaśnia, że poddanie się woli Ducha Świętego czyni człowieka wolnym, • definiuje pojęcia: Kościół pielgrzymujący, cierpiący i triumfujący, • wyjaśnia istotę obcowania świętych (A.23.1), • wyjaśnia wstawienniczą rolę świętych (D.9.2). • wyjaśnia, że pogrzeb chrześcijański jest obrzędem liturgicznym Kościoła (B.9.1), • definiuje pojęcia: sąd szczegółowy, sąd ostateczny, niebo, piekło, czyściec, • podaje prawdę, że Chrystus otwiera bramy zbawienia sprawiedliwym zmarłym przed Jego przyjściem (A.16).	• wskazuje, że świętość osiąga człowiek prawdziwie wolny wewnętrznie, • definiuje i opisuje Imię, określenia i symbole Ducha Świętego (A.19.1), • wylicza i wyjaśnia przymioty Kościoła (A.22.1), • wyodrębnia przymioty Kościoła z <i>Credo</i>, • uzasadnia katolicki sens grzebania zmarłych (B.9.2), • uzasadnia wartość modlitwy za zmarłych, a szczególnie Mszy Świętej w ich intencji, • wyjaśnia słowa „zstąpił do piekiel” (A.16.2), • prezentuje naukę Kościoła o końcu świata i sądzie ostatecznym (A.18.2).	• omawia rolę pokory wobec Boga w uznaniu własnej grzeszności, • ukazuje sposób działania Ducha Świętego w przyjętych sakramentach, • uzasadnia, że z Duchem Świętym można współpracować tylko wtedy, gdy nawiąże się z Nim osobową relację, • uzasadnia, że we wspólnocie Kościoła jesteśmy powołani do wzajemnej pomocy na drodze uświęcania, • podaje definicję odpustu i omawia warunki jego uzyskania. • charakteryzuje chrześcijańską postawę wobec śmierci, • podaje prawdę, że Jezus Chrystus jest obecny po prawicy Ojca i w swoim Kościele, • wyodrębnia z <i>Credo</i> prawdy o królowaniu Jezusa i Jego powtórny przyjściu, • wyjaśnia, że życie wieczne zależy od życia na ziemi.	• wyjaśnia zależność między wolnością człowieka a złem występującym w świecie, • omawia perykopę o bogaczu i Łazarzu.	• uzasadnia błędność stwierdzenia: „Chrystus tak, Kościół nie”, • omawia obrzędy pogrzebowe.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Być wolnym, by służyć Ewangelii	• opowiada o życiu starożytnych chrześcijan (E.1.4), • opierając się na Nowym Testamencie omawia rolę św. Piotra oraz św. Pawła u początków Kościoła (E.1.2), • podaje czas zawarcia umowy zwanej edyktem mediolańskim i omawia jej znaczenie (E.1.6), • wyjaśnia pojęcie: konkordat (E.4.2), • definiuje pojęcia: monastycyzm, reguła zakonna, benedyktyni, • opowiada o życiu i działalności św. Benedykta (E.2.2), • prezentuje rolę zakonu i klasztorów benedyktynów (E.2.1), • definiuje pojęcia: schizma, Kościół prawosławny, patriarcha, ikona, cerkiew, • wymienia przyczyny i skutki rozłamu Kościoła na wschodni i zachodni, • wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym. • definiuje pojęcia: krucjata, wojna sprawiedliwa (C.14.9), • wymienia i omawia podstawowy cel podejmowania wypraw krzyżowych,	• opowiada o początkach chrześcijaństwa oraz starożytnych prześladowaniach chrześcijan (E.1.1). • wskazuje na kwestie związane ze spotkaniem świata pogańskiego i kultury antycznej z chrześcijaństwem (E.1.3), • wyjaśnia, dlaczego cesarze Konstantyn i Licyniusz zawarli umowę zwaną edyktem mediolańskim, • wyjaśnia, dlaczego „edykt mediolański” zapoczątkował szybki rozwój chrześcijaństwa i postęp jego instytucjonalizacji, • wykazuje aktualność idei benedyktyńskiej (E.2.3), • podaje, kim był Grzegorz VII i czego dotyczyły wydane przez niego dekrety reformatorskie, • wymienia owoce reformy gregoriańskiej, • definiuje pojęcia: inwestytura, symonia, ekskomunika, • omawia zagrożenia ze strony wyznawców islamu na terenach Ziemi Świętej w XI–XIII w., • omawia jasne i ciemne strony wypraw krzyżowych,	• charakteryzuje postawę chrześcijan-męczenników, • wyjaśnia przyczyny niechęci Żydów do chrześcijan I w. • opowiada o nauczaniu św. Pawła na Areopagu, • podaje przykłady głoszenia o Jezusie metodami dostosowanymi do współczesnej kultury, • wskazuje, że „edykt mediolański” dotyczył nie tylko chrześcijaństwa lecz również innych religii, • wyjaśnia maksymę „Ora et labora”, • wyjaśnia dlaczego św. Benedykt jest patronem Europy, • charakteryzuje życie zakonne benedyktynów współcześnie, • omawia zniesienie wzajemnych ekskomunik przez papieża Pawła VI i patriarchę Atenagorasa I, • charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego, • krytycznie ocenia stosunki państwo Kościół przed reformą gregoriańską, • charakteryzuje główne założenia reformy, • podaje prawdę, średniowieczni Europejczycy pragnęli walczyć za Chrystusa, i byli gotowi poświęcić życie w obronie tego, co uważali za największą świętość,	• charakteryzuje metodę nauczania św. Pawła wobec pogan, • wyjaśnia, że na mocy umowy zwanej „edyktem mediolańskim” chrześcijanie stali się pełnoprawnymi obywatelami cesarstwa rzymskiego, • wyjaśnia, że krucjaty były jednocześnie wyprawami wojennymi i pielgrzymkami, które charakteryzował szczególnie rytuał i status prawny,	• wyjaśnia, że Ewangelię należy głosić nie gubiąc jej istoty i nie zniekształcając jej sensu, • wyjaśnia znaczenie reformy Grzegorza VII dla Kościoła w Europie zachodniej i w Polsce,

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Być wolnym, by służyć Ewangelii	- definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta, - opowiada o życiu i działalności św. Franciszka (E.2.2), - prezentuje rolę zakonu i klasztorów franciszkanów (E.2.1), - określa, na czym polega świętość Kościoła, - ocenia okoliczności powstania i działalność inkwizycji (E.2.6), - potrafi ocenić zło płynące z inkwizycji. - podaje datę chrztu Mieszka I oraz zjazdu gnieźnieńskiego, - omawia życie i działalność św. Wojciecha (E.6.2), - uzasadnia znaczenie chrztu dla historii Polski (E.6.1), - uzasadnia wybór św. Wojciecha na patrona Polski (E.6.2), - prezentuje tzw. spór o św. Stanisława (E.6.2), - charakteryzuje chrześcijaństwo w Polsce za czasów Jagiellonów (E.5.4), - opowiada o życiu i świętości Jadwigi Królowej (E.5.4), - wymienia, jakie owoce religijne i polityczne przyniosły decyzje podejmowane przez św. Jadwigę dla Polski, Litwy i Kościoła.	- przedstawia spór o ubóstwo (E.2.4), - wykazuje aktualność idei franciszkańskiej (E.2.3), - prezentuje stanowisko współczesnego Kościoła wobec inkwizycji, - charakteryzuje problematykę stosunków państwa i Kościoła (E.2.5), - opowiada o przyczynach konfliktu między królem Bolesławem Śmiałym a biskupem krakowskim, - wyjaśnia rozbieżności w historycznych ocenach tego konfliktu.	- wskazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu duchowego, - podaje i omawia dzieła zakonu franciszkanów podejmowane współcześnie, - omawia kontekst polityczny i religijny towarzyszące chrystianizacji Polski, - omawia życie i działalność św. Stanisława, - uzasadnia wybór św. Stanisława na patrona Polski. - uzasadnia, że decyzje podejmowane przez Jadwigę wymagały dojrzałej wewnętrznej wolności i głębokiej wiary.	- charakteryzuje rolę Kościoła w społeczeństwie feudalnym, - charakteryzuje metody walki z heretykami stosowane przez inkwizycję, - wskazuje, że decyzje podejmowane przez poszczególne osoby mają wpływ na wielu ludzi i spraw.	poprawnie interpretuje fragmenty z Biblii i listu Jana Pawła II „Tertio millennio adveniente”.

Semestr I i II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Być wolnym, by świętować	- wymienia i charakteryzuje poszczególne okresy oraz uroczystości roku liturgicznego, - podaje wybrane proroctwa Starego Testamentu zapowiadające przyjście Jezusa na ziemię, - wyjaśnia, co to znaczy, że Chrystus przyszedł, przychodzi i przyjdzie. - interpretuje perykopę o narodzeniu Jezusa, - omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst (A.15.1), - podaje przykłady tradycji świątecznych i uzasadnia ich związek z osobą Jezusa. - wyjaśnia symbolikę popiołu, - wskazuje, że sakrament pokuty i pojednania jest spotkaniem z Jezusem, który obdarza wolnością, - ukazuje sens i znaczenie zmartwychwstania Chrystusa (A.17.1), - przedstawia wydarzenia od śmierci krzyżowej Jezusa do zmartwychwstania (A.16.2), - wymienia i omawia obrzędy oraz tradycje związane ze świętami wielkanocnymi. - podaje przykłady świętych świadków Bożego Miłosierdzia (A.25.5): św. Faustyna i Jan Paweł II, - podaje i omawia formy kultu Bożego miłosierdzia (A.25.4).	- omawia istotę roku liturgicznego jako rozwinięcia różnych aspektów jedynego Misterium Paschalnego (B.3.1), - wskazuje wypełnienie zapowiedzi Starego Testamentu w Jezusie Chrystusie (A.13.1), - prezentuje naukę Kościoła o Sądzie Ostatecznym (A.18.2), - wskazuje i omawia teksty biblijne wzywające do nawrócenia, - interpretuje przypowieść o miłosiernym ojcu (A.25.3).	- wskazuje związek wybranych świąt z wydarzeniami w historii zbawienia, - uzasadnia, że Wielki Post daje szansę uwolnienia się od nałogów, - ukazuje zmartwychwstanie jako przejście z niewoli śmierci do życia, - uzasadnia, dlaczego Wielkanoc jest największym świętem chrześcijan, - opowiada o objawieniach św. Faustyny Kowalskiej i jej misji, - wyjaśnia, że otrzymanie Bożego miłosierdzia przynagla nas do przebaczenia innym.	- omawia wybrane proroctwa Starego Testamentu zapowiadające przyjście Jezusa na ziemię, - uzasadnia wartość przebaczenia i pojednania się, by móc szczerze dzielić się opłatkiem.	podaje przykłady tekstów literackich nawiązujących do narodzenia Jezusa i je interpretuje.

System oceniania z religii dla klasy II liceum i technikum na 1 lekcję religii tygodniowo
według podręcznika „Szczęśliwi, którzy żyją wiarą” nr AZ-32-01/18-KI-23/21
zgodnego z programem nauczania „Z Bogiem w dorosłe życie” numer AZ-3-01/18 oraz AZ-4-01/18

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu diecezjalnym, powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

Przedmiot oceny	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Zeszyt przedmiotowy	- wszystkie tematy, notatki - prace domowe - staranne pismo - własne materiały, itp.	- starannie prowadzony - wszystkie tematy i notatki - prace domowe	- zeszyt staranny - luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	- zeszyt czytelny - braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	- pismo niestaranne - luki w zapisach (do 70% tematów)	brak zeszytu
2. Prace domowe	- staranne wykonanie - treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach	- merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem - staranne • czytelne • rzeczowe	- wskazują na zrozumienie tematu - niezbyt twórcze	- powiązane z tematem - niestaranne	- widać próby wykonania pracy - na temat	- praca nie na temat - brak pracy lub rzeczowości w niej
3. Testy i sprawdziany	- wszystkie polecenia wykonane poprawnie - rozwiązane też zadanie dodatkowe	75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	75% zadań podstawowych 50% wymagań rozszerzających	75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
4. Odpowiedzi ustne	- wiadomości zawarte w podręczniku i zeszytach - wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język - prawidłowe używanie pojęć	- wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem - odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	- wyuczone na pamięć wiadomości - uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami - potrzebna pomoc nauczyciela	- wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć - odpowiedź niestaranna - częste pytania naprowadzające	- słabe wiązanie faktów i wiadomości - chaos myślowy i słowny - dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	- uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji - samodzielnie korzysta z materiałów zgromadzonych	- uczeń zawsze przygotowany do lekcji - zgłasza się do odpowiedzi - wypowiada się rzeczowo	- stara się być przygotowany do lekcji - chętnie w niej uczestniczy	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	- pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy - uczestniczy w przygotowaniu rekolekcji szkolnych - reprezentuje szkołę w olimpiadzie religijnej	- starannie wykonuje powierzone przez katechetę zadania - przejawia postawę apostołską	- niechętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie - uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

Semestr I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Wierzyć, by poznawać prawdę	• wyjaśnia istotę wybranych przymiotów Boga, • wyjaśnia, że Bóg ukazuje się przez swoje dzieła, • wyjaśnia, czym jest objawienie naturalne. • uzasadnia, że odrzucenie prawdy o Bogu prowadzi do fałszywej mądrości bez Boga, • podaje przykłady nawróceń (F.1.5), • opisuje zagrożenia związane z negacją prawdy obiektywnej (C.2.4), • podaje definicję prawdy i krzywoprzysięstwa (C.17.1), • podaje przykłady osób, które oddały życie za prawdę (C.17.4), • wyjaśnia, że Boże objawienie jest zawarte w Piśmie Świętym i Tradycji, • wskazuje, że Tradycja pomaga nam w odkrywaniu Pana Boga i przyjęciu Jego objawienia, • podaje przykłady dokumentów Kościoła. • wyjaśnia pojęcie „dogmat” (E.1.8), • wyjaśnia pojęcia: herezja (E.1.8), • podaje przykłady podziału sekt, • podaje przykłady, jak uchronić się przed zwerbowaniem do sekty, • uzasadnia właściwą postawę chrześcijanina wobec sekt (F.2.5) i tzw. nowych ruchów religijnych.	• wskazuje Boże pochodzenie świata i sens jego istnienia (A.8.1), • wyjaśnia istotową różnicę pomiędzy tworzeniem (przekształcaniem) a stwarzaniem (z niczego) (A.8.2). • wymienia drogi poznania Boga św. Tomasza i je charakteryzuje (świat i człowiek) (A.2.1), • wyjaśnia, dlaczego ludzie dążą do poznania przyczyny powstania świata, • charakteryzuje podstawy intelektualne oświecenia (deizm, racjonalizm, modernizm) (E.4.1), • uzasadnia wartość niezależnej od podmiotu prawdy obiektywnej w życiu osoby i społeczności (C.2.3), • charakteryzuje istotę Tradycji i formy jej przekazywania (A.4.2), • wskazuje, że nauczanie Kościoła podlega rozwojowi, • wskazuje ogólnie na proces formułowania prawd wiary (E.1.7).	• uzasadnia twierdzenie, że rozum szuka prawdy, • podaje przykłady, co pomaga młodemu człowiekowi w poznawaniu Boga. • uzasadnia, że prawda i dobro czynią człowieka wolnym, • wyjaśnia, że decyzje podejmowane przez człowieka są naznaczone skutkami grzechu pierworodnego, • wyjaśnia, że Pismo Święte się nie zmienia, a Tradycja podlega rozwojowi, • uzasadnia, że Kościół ma obowiązek strzeżenia depozytu wiary. • wyjaśnia konieczność zmian wybranych treści katechizmowych oraz w sformułowań niektórych modlitw, • omawia charakterystyczne metody działania sekt oraz tzw. nowych ruchów religijnych.	• uzasadnia dlaczego w przyjmowaniu propozycji różnych nurtów intelektualnych konieczne jest, by je analizować i rozumnie wybierać z nich to, co dobre, • podaje przykłady twórczego działania człowieka z wykorzystaniem Bożych dzieł, • omawia wybrane dogmaty o Matce Bożej, • uzasadnia autorytet Kościoła w interpretowaniu Pisma Świętego.	• interpretuje przesłanie „Dezyderaty”. • interpretuje tekst biblijny Mt 13,52 oraz J 8,31-32, • omawia działania soborów w celu przeciwdziałaniu błędnym interpretacjom prawd wiary.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Wierzyć, by być dojrzałym chrześcijaninem	• charakteryzuje posłuszeństwo Bogu na wzór postaci biblijnych (C.1.1) – Abraham, • podaje przykłady próby wiary młodych ludzi, • wyjaśnia, co to jest cud, • wymienia najważniejsze wydarzenia z publicznej działalności Jezusa (A.15.1), • wskazuje, że przemiana wody w wino w Kanie był początkiem cudów Jezusa, • wyjaśnia, dlaczego Jezus naucza o królestwie Bożym w przypowieściach, • uzasadnia, że Bóg przygotował różne drogi do nieba dla poszczególnych osób, które realizują je w różnym czasie. • wyjaśnia, czym są cnoty (boskie), i wymienia je (C.6.1), • wskazuje, że miłość chrześcijańska uczy, by odpowiadać dobrem za zło, • uzasadnia obowiązek dawania świadectwa przez uczniów Chrystusa (F.1.3), • wyjaśnia, czym są cnoty kardynalne i wymienia je (C.6.1), • podaje przykłady świętych żyjących według cnót, • uzasadnia, że wzorując się na przykładzie życia świętych, naśladujemy samego Jezusa, • uzasadnia, że prośba kierowana podczas modlitwy powinna być zgodna z wolą Boga, • wyjaśnia, że prosząc na modlitwie, nie powinniśmy się kierować własną wygodą, lecz dobrem dla siebie i innych, • wymienia i wyjaśnia formy oraz rodzaje modlitw.	• wskazuje na związek modlitwy z wiarą i nadzieją (Abraham) (D.2.1), • uzasadnia wartość posłuszeństwa Bogu (C.1.2), • na podstawie tekstów biblijnych wymienia tytuły Jezusa (Mk 1,23-26; Mk 5,6-7). • podaje znaczenie tytułów mesjańskich (A.12.5), • interpretuje przypowieść o siewcy (A.5.2), • wyjaśnia, dlaczego cnoty nazywamy teologicznymi, • wymienia i definiuje formy prawa moralnego: naturalne, objawione, prawa cywilne i kościelne (A.26.2), • interpretuje tekst biblijny Rz 12,17-21, • interpretuje perykopę biblijną o modlitwie Salomona, • ukazuje potrzebę poddania się woli Bożej jako istotny element modlitwy (D.2.3), • interpretuje biblijny nakaz trwania na modlitwie (D.11.1), • omawia rytm modlitwy w cyklu dnia (D.11.2).	• wyjaśnia, na czym polega posłuszeństwo Bogu współcześnie, • uzasadnia, że cuda są potwierdzeniem boskości Jezusa i Jego misją, • charakteryzuje postawę siewcy z przypowieści, • uzasadnia, że by osiągnąć niebo należy współpracować z Bożą łaską. • interpretuje tekst biblijny: Łk 17,5-10 (symbolika ziarna gorczycy i drzewa morwowego), • wyjaśnia, dlaczego pycha przeszkadza w dążeniu do świętości, • charakteryzuje modlitwę dojrzałego chrześcijanina, • uzasadnia, że modlitwa prowadzi do zażyłości z Bogiem, • uzasadnia, że należy uczyć się modlitwy, • wyjaśnia, co to znaczy żyć w rytmie modlitwy, • podaje nowoczesne „narzędzia” pomocne w modlitwie.	• interpretuje tekst biblijny o ofierze Abrahama, • charakteryzuje, na czym polega cywilizacja miłości, • uzasadnia, że chrześcijanie mają stanowić prawa cywilne zgodne z prawem moralnym, • wskazuje różnicę, kiedy życie według cnót prowadzi tylko do doskonałości, a kiedy także do świętości.	• interpretuje perykopę o cudzie w Kanie Galilejskiej, • wyjaśnia, że podczas egzorcyzmów potwierdzana jest moc Jezusa, który ma władzę nad szatanem, • interpretuje perykopę o wieży Babel i przypowieść o budowie wieży.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Wierzyć, by kochać Boga	• opowiada o przyczynach niewoli Izraelitów w Egipcie oraz ich drodze do Ziemi Obiecanej, • wymienia zniewolenia młodego człowieka (we współczesnej kulturze i rzeczywistości wirtualnej), • opowiada o przymierzu, które Bóg zawarł z narodem wybranym, • wyjaśnia, czym jest Dekalog, • wyjaśnia, dlaczego Bóg daje ludziom przykazania, • wymienia współczesne bożki (C.10.3), • uzasadnia, że Bóg troszczy się o nas, • wymienia osoby, które pragną obiektywnego dobra dla ludzi, • wyjaśnia, dlaczego imię Boga jest święte i należy mu się szacunek, • omawia rolę wizualnej sztuki religijnej w relacji z Panem Bogiem (C.10.5), • podaje przykłady wypowiedziania imienia Bożego jako oddawania Mu czci, • wyjaśnia, dlaczego w dniu świętym nie pracujemy, lecz odpoczywamy, • podaje przykłady czynności, które wykonujemy pomimo dnia świętego.	• omawia przyczyny buntu Izraelitów podczas wędrówki i reakcje Boga, • wyjaśnia, dlaczego Izraelici narzekali, zamiast cieszyć się wolnością, • uzasadnia, że niezachowywanie przykazań niszczy nas samych i blokuje rozwój oraz relacje z innymi. • interpretuje tekst biblijny Mdr 13,1-7.10 oraz 1 Tm 6,10, • wskazuje właściwe i niewłaściwe sytuacje, w których wzywane jest imię Boga (C.11.1), • wymienia zasady religijne obchodzenia szabatu przez Żydów (C.12.1), • omawia stosunek Jezusa do szabatu (C.12.2).	• uzasadnia konieczność zaufania Bogu, by móc wyjść z różnych niewoli, • wyjaśnia, na czym polega przymierze między Bogiem a człowiekiem, • omawia okoliczności przekazania Dekalogu narodowi izraelskiemu, • omawia rolę Mojżesza jako pośrednika między Bogiem a narodem wybranym. • uzasadnia wartość duchowego uczestnictwa w praktykach religijnych, • omawia kontekst tworzenia bożków w krajach, z którymi mieli kontakt Izraelici, • wyjaśnia, że świętowanie szabatu jest pamiątką „odpoczynku Boga” po stworzeniu, • wyjaśnia, że Izraelici świętowali, by okazać wdzięczność Bogu za Jego dzieła od czasu stworzenia świata.	• wyjaśnia, że wyjście Izraelitów z Egiptu było nie tylko wyjściem fizycznym, ale dotyczyło także uwolnienia wewnętrznego, • charakteryzuje zagrożenia płynące z poddania się „nowoczesnemu” stylowi życia bez wiary, • omawia przesłanie synodu w Nicei (VIII) na temat ikonoklazmu.	• uzasadnia zakaz czynienia wizerunków Boga, • wyjaśnia, dlaczego należy poddać rozsądnej analizie wybór tego, co proponuje współczesna pseudo-kultura.

Semestr II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Wierzyć, by się uświęcać	• wyjaśnia, że chrzest, bierzmowanie i Eucharystia są sakramentami wtajemniczenia chrześcijańskiego (B.5.1), • wymienia i wyjaśnia podział sakramentów, • interpretuje czynności wykonywane podczas liturgii sakramentu chrztu, bierzmowania (B.5.2), • uzasadnia wartość nadawania imion chrześcijańskich na chrzcie świętym (C.11.2), • interpretuje znaki i symbole pojawiające się podczas Eucharystii (B.5.4), • wyjaśnia, że podczas ofiarowania darów składamy także nasze duchowe dary, • wyjaśnia przesłanie obrzędów posłania, • uzasadnia, że życie powinno odzwierciedlać Eucharystię, • interpretuje wybrane teksty i czynności obecne w liturgii sakramentów w służbie wspólnoty (B.7.3), • charakteryzuje teologię sakramentów w służbie wspólnoty (B.7.1).	• analizuje i interpretuje obrzędy sakramentu bierzmowania (B.5.3), • wyjaśnia, na czym polega nowość modlitwy chrześcijańskiej zanoszonej „nie tylko przez Chrystusa, lecz także w Nim” (KKK) (D.5.1), • wyjaśnia, że Eucharystia jest źródłem i szczytem życia Kościoła (B.4.4), • wymienia i charakteryzuje sakrament pokuty i pojednania oraz namaszczenia chorych i przedstawia ich teologię (B.6.1), • interpretuje czynności wykonywane podczas liturgii sakramentu pokuty i pojednania oraz sakramentu namaszczenia (B.6.2), • analizuje i interpretuje teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu pokuty i pojednania oraz sakramentu namaszczenia (B.6.3).	• charakteryzuje skutki sakramentu chrztu, • interpretuje tekst biblijny Dz 19,1-7, • omawia perykopę o ustanowieniu Eucharystii, • wyjaśnia znaczenie darów składanych na ołtarzu, • interpretuje słowa błogosławieństwa na rozesłanie, • na podstawie tekstu biblijnego opowiada o ustanowieniu sakramentu pokuty, • podaje przykłady nawrócenia podczas sakramentu pokuty, • wyjaśnia, na czym polega tajemnica spowiedzi, • wymienia sytuacje, w których może przyjąć sakrament namaszczenia, • wyjaśnia różnicę między namaszczeniem chorych a wiatykiem, • wymienia, co należy przygotować w domu na przyjście kapłana z namaszczeniem chorych. • wyjaśnia, na czym polegają zadania małżonków i kapłana w służbie wspólnocie. • wyjaśnia sakramentów w służbie wspólnoty znaczenie na każdym etapie rozwoju człowieka.	• uzasadnia, że zobowiązania chrztu realizujemy przez całe życie, • wskazuje, że podczas Mszy Świętej uobecnia się ofiara Chrystusa na ołtarzach całego świata od chwili Ostatniej Wieczerzy, • wyjaśnia definicję Mszy Świętej (bezkrwawa ofiara Chrystusa i Kościoła).	• wyjaśnia, jak ważna jest świadomość posłania do głoszenia o królestwie Bożym, • omawia historię formy spowiedzi indywidualnej.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Wierzyć, by służyć Ewangelii	• uzasadnia potrzebę aktualizacji w przekazie orędzia Ewangelii, • podaje przykłady wspólnych działań na rzecz pojednania między Kościołem katolickim i protestanckim. • wymienia i charakteryzuje rodzaje duchowości chrześcijańskiej od czasów odrodzenia oraz ich przedstawicieli (D.10.1). • wymienia różne wyznania w Rzeczypospolitej Obojga Narodów, • ocenia inicjatywy na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej, podejmowane na ziemiach polskich (E.6.5). • ukazuje rolę Maryi w historii Polski dla zachowania wolności i tożsamości chrześcijańskiej (E.6.3), • opowiada o obronie Jasnej Góry (E.6.3), • wyjaśnia kontekst historyczny ogłoszenia Maryi Królową Polski przez Jana Kazimierza (E.6.3), • opowiada o odsieczy wiedeńskiej (E.6.3).	• wymienia i omawia przyczyny i konsekwencje upadku moralnego papieństwa w XIV–XVI w., • wskazuje przyczyny, przebieg i główne idee reformacji (E.3.1), • streszcza najważniejsze uchwały Soboru Trydenckiego (E.3.2), • wskazuje przyczyny, przebieg i główne idee reformy katolickiej, przedstawia postać św. Tomasza Morusa (E.3.1), • określa rolę władcy w ochronie Kościoła i przeciwdziałaniu reformacji (Zygmunt Stary). • omawia genezę unii brzeskiej.	• wyjaśnia znaczenie autorytetu papieństwa dla jedności Kościoła. • uzasadnia, dlaczego reformacja jest największą w dziejach raną zadaną Kościołowi. • wyjaśnia, dlaczego Polskę w okresie XVI–XVIII w. nazywano „azylem heretyków”, • charakteryzuje działania głównych postaci szerzących ideę tolerancji, • charakteryzuje postawę męczenników unickich, • opowiada o potopie szwedzkim, • wykazuje, że wojna Szwedów z Polakami miała również tło wojny między protestantami i katolikami.	• wyjaśnia znaczenie jasnej doktryny Kościoła dla wiary jego członków, • charakteryzuje specyfikę wschodnich Kościołów katolickich.	• interpretuje listy św. Katarzyny ze Sieny oraz fragment „O naśladowaniu Chrystusa”.

Semestr I i II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Wierzyć, by świętować	• wyjaśnia, dlaczego modlimy się za dusze cierpiące w czyśćcu, • wymienia formy modlitwy za dusze czyśćcowe, • wymienia motywy przyjścia Boga na ziemię (A.13.2), • wyjaśnia, dlaczego świętowanie Bożego Narodzenia jest ważne, • wyjaśnia, dlaczego przyjęcie Jezusa do serca możemy nazwać Bożym Narodzeniem, • wymienia i wyjaśnia tradycje i zwyczaje związane ze świętami Bożego Narodzenia, • omawia przebieg wydarzeń męki i śmierci Jezusa (A.16.1), • omawia okoliczności wjazdu Jezusa do Jerozolimy, • uzasadnia, że Jezus jest zapowiadany Mesjaszem, • wyjaśnia symbolikę poświęcenia palm oraz procesji z palmami, • wyjaśnia znaczenie procesji rezurekcyjnej, • przedstawia formy kultu Bożego miłosierdzia (A.25.4), • podaje przykłady świętych świadków Bożego miłosierdzia (A.25.5), • opowiada historię objawień w Fatimie, • wyjaśnia, przed czym Maryja pragnie chronić ludzi, • podaje, do czego Maryja wzywa ludzi.	• wyjaśnia, kto ma prawo do pogrzebu (B.9.3), • wymienia formy obrzędów pogrzebu (B.9.4), • omawia wybrane stacje drogi krzyżowej, • podaje przykłady kalwarii w Polsce lub w najbliższym środowisku, • wymienia okoliczności wydarzeń Wielkiego Tygodnia (A.16.1). • interpretuje tekst biblijny o zmartwychwstaniu Jezusa, • interpretuje tekst liturgiczny rozpoczynający procesję rezurekcyjną, • uzasadnia, że otwarcie się i przyjęcie Bożego miłosierdzia wynika z zaufania i prowadzi do świętości, • omawia treść hymnu Magnificat (D.6.1).	• opowiada o pogrzebie Jezusa, • podaje przykłady zwyczajów pogrzebowych, • wyjaśnia znaczenie modlitewnej obecności przy umierających, • wyjaśnia, że Słowo pozostało z ludźmi w Eucharystii, • charakteryzuje, na czym polega świętowanie Bożego Narodzenia w rodzinie i kościele, • wyjaśnia, że męka i śmierć Pana Jezusa jest wypełnieniem proroctw Starego Testamentu, • opisuje liturgię w Niedzieli Palmowej. • interpretuje przesłanie obrazu „Jezu, ufam Tobie”, • wyjaśnia, dlaczego warto umacniać wiarę w miłosierdzie Boże.	• charakteryzuje postawę współczesnego człowieka wobec umierających. • interpretuje tekst biblijny J 1,1.11-12.14, • opowiada historię powstania nabożeństwa drogi krzyżowej, • wyjaśnia tekst pierwszej prefacji wielkanocnej.	• charakteryzuje przesłanie gorzkich żali, • wyjaśnia wybrane teksty z Dzienniczka św. Faustyny, • wskazuje podobieństwa między treścią <i>Magnificat</i> a przesłaniem objawień w Fatimie.

System oceniania z religii dla klasy 3 liceum na 1 lekcję religii tygodniowo
według podręcznika „Szczęśliwi, którzy żyją nadzieją” nr AZ-33-01/18-KI-2/23
zgodnego z programem nauczania nr AZ-3-01/18.

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopelniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,

c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu diecezjalnym, powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

Przedmiot oceny	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	dokładna znajomość tekstu, melodii	dobra znajomość tekstu, melodii	niezbyt dokładna znajomość tekstu	fragmentaryczna znajomość tekstu	brak jakiegokolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	wykonane wszystkie zadania staranne pismo własne materiały ilustracje itp.	starannie prowadzony wszystkie zadania	zapis staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	ćwiczenia czytelne braki w zadaniach (do 40% tematów)	pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak podręcznika
3. Prace domowe	staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze	merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne; czytelne; rzeczowe	wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze	powiązane z tematem niestaranne	widać próby wykonania pracy na temat	praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	wiadomości zawarte w podręczniku wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie prawidłowych pojęć	wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela	wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające	słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	uczeń zawsze przygotowany do lekcji często zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się poprawnie	stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do przedmiotu.
6. Inscenizacje, gazetka szkolna,	wielokrotnie pomaga w różnych pracach pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, wykazuje	starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania	niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich			

praca ręczna Kościoła inne	na i	dużo własnej inicjatywy aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych	przejawia apostolską	postawę	zupełnie			
-------------------------------------	---------	---	-------------------------	---------	----------	--	--	--

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Semestr I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Z nadzieją w przyszłość	uzasadnia, że czyny ludzkie podlegają ocenie moralnej (C.3.1), uzasadnia potrzebę respektowania obiektywnych norm moralnych (C.3.3), opisuje skutki odrzucenia obiektywnych norm moralnych (C.3.4), definiuje pojęcie grzechu i różnicuje grzechy według przedmiotu i ciężaru (C.7.1).	definiuje transcendencję i immanencję Boga wobec świata (A.7.2), wykazuje, że Bóg pozwala ludziom, by popełniali błędy ale zaprasza by czynili dobro, charakteryzuje kryteria oceny moralnej czynu ludzkiego (C.3.2), ocenia postawę faryzeuszy, którzy chcieli ukamienować kobietę.	wyjaśnia, że Bóg przekracza cały świat, ale jednocześnie jest w nim obecny, wyjaśnia, dlaczego mimo miłości Boga do ludzi istnieją na świecie zło i wojny, uzasadnia, dlaczego człowiek choć w sumieniu ma możliwość wyboru dobra lub zła, to powinien wybierać dobro, uzasadnia, że Bóg zawsze oczekuje na nawrócenie człowieka.	interpretuje perykopę o spotkaniu Zacheusza z Jezusem, interpretuje perykopę o spotkaniu kobiety cudzołożnej z Jezusem, uzasadnia konieczność stawiania sobie granic, których nie należy przekraczać.	wyjaśnia, że życie w bliskości Boga pomaga widzieć inną perspektywę swego postępowania.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Z nadzieją brać odpowiedzialność za własne życie	podaje przykłady skutków niewłaściwego korzystania z wolności (C.2.5), podaje pojęcie sumienia zgodnie z KKK (C.5.1), wymienia rodzaje sumienia (C.5.2), wymienia uniwersalne zasady formacji sumienia (C.5.4), wyjaśnia, dlaczego uczucia powinny być poddane kontroli rozumu.	wyjaśnia relacje pomiędzy wolnością a odpowiedzialnością (C.2.2), uzasadnia potrzebę formacji sumienia (C.5.3), definiuje i opisuje dojrzałe uczucia ludzkie (C.4.1).	uzasadnia, że należy dorastać ucząc się odpowiedzialności, uzasadnia, że im więcej zdobywa odpowiedzialności tym jest bardziej wolny, uzasadnia, że dzięki sumieniu człowiek może odkrywać i zachowywać prawo Boże, wyjaśnia, że uczucia są naturalnym składnikiem psychiki ludzkiej.	interpretuje perykopę o spotkaniu jawnogrzeszniczy z Jezusem.	wyjaśnia słowa św. Jana Pawła II „Każdy musi mieć swoje Westerplatte” w kontekście formacji sumienia.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Z nadzieją troszczyć się o innych	przedstawia sens ludzkiej płciowości (C.15.7), wskazuje różnice prowadzące do integralności płciowej (C.15.5), wyjaśnia, na czym polega patriotyzm (E.7.4), wyjaśnia, czym jest dobro wspólne (E.12.1), definiuje zasadę pomocniczości i solidarności (E.12.3), podaje przykłady potrzeb ludzi znajdujących się w trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, wymienia i wyjaśnia sposoby pomocy potrzebującym w różnych sytuacjach, uzasadnia, dlaczego szacunek należy się każdej osobie ludzkiej, podaje przykłady osób oraz świętych kierujących się miłością (C.15.3), wyjaśnia, dlaczego Bóg oczekuje od nas okazywania miłosierdzia innym, wymienia największe problemy współczesnego świata, wymienia środowiska, w których ludzie najbardziej potrzebują pomocy innych.	wskazuje we współczesnej kulturze zafałszowane wizje szczęścia: materialistyczny konsumpcjonizm, hedonizm (C.1.3), wyjaśnia znaczenie integralności płciowej (C.15.5), interpretuje stosunek Jezusa do władzy (C.13.5), omawia obowiązki chrześcijanina wobec władzy państwowej i przełożonych (C.13.4), omawia obowiązki chrześcijanina wobec państwa (C.13.6), wyjaśnia i wskazuje, jakie niebezpieczeństwa niesie szowinizm, ksenofobia, antysemityzm, rasizm, kosmopolityzm (E.7.5), omawia uczynki miłosierne względem ciała, charakteryzuje postać Maryi – Służebnicy Pańskiej jako wzoru modlitwy chrześcijańskiej (D.7.1), wyjaśnia znaczenie tytułów Maryi dotyczących Jej wstawienniczej roli (D.7.2), wyjaśnia dogmat maryjny o Dziewictwie Maryi (A.14.2).	wyjaśnia, dlaczego sprawiedliwie nie znaczy po równo, podaje przykłady łamania podstawowych zasad życia społecznego, uzasadnia, błędność stwierdzenia, że każdy ma prawo do wszystkiego, podaje przykłady osób okazujących miłosierdzie, wyjaśnia, dlaczego wiara w Boga domaga się czynienia dobra wobec potrzebujących, podaje przykłady organizacji charytatywnych działających współcześnie.	wyjaśnia słowa Jana Pawła II na temat cywilizacji miłości i cywilizacji śmierci, wyjaśnia teksty biblijne Mt 22,15-21; Rz 13,1-7, interpretuje tekst biblijny Dz 2,42-47, interpretuje słowa św. Pawła z 2 Kor 9,6-11, wyjaśnia wybrane wezwania Nowenny do Matki Bożej Nieustającej Pomocy.	wymienia i wyjaśnia podstawowe zasady życia społecznego, opowiada o działalności Róży Czackiej na rzecz niewidomych.

Semestr II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Z nadzieją poznawać Kościół	wyjaśnia znaczenie wstąpienia Jezusa do nieba i Jego jednocześnie pozostanie ze swoim Kościołem (A.18.1), uzasadnia, że Duch Święty pomaga w odkrywaniu prawdy o Kościele i o sobie, wyjaśnia, że Kościół jest po to, by prowadzić ludzi do zbawienia, wyjaśnia specyfikę zadań i funkcji w Kościele, a także wynikającej z niej odpowiedzialności (A.22.2), wymienia i omawia zadania świeckich w Kościele, przedstawia najważniejsze fakty z historii i życia swojej diecezji i parafii (E.8.5), podaje przykłady zaangażowania się ludzi świeckich w życie Kościoła, podaje przykłady charyzmatów, które służą wspólnocie Kościoła.	rozpoznaje w tekstach biblijnych, w historii Kościoła i znakach czasu działanie Ducha Świętego (A.19.2), wyjaśnia, dlaczego ochrzczeni powinni wydawać owoce zjednoczenia z Chrystusem, wyjaśnia symbolikę ciała jako obrazu wspólnoty Kościoła, wyjaśnia, czym jest sukcesja, wskazuje na związek między charyzmatem i urzędem w Kościele (E.10.2), uzasadnia, dlaczego należy rozwijać swój charyzmat.	wyjaśnia, na czym polega trwanie w Chrystusie, uzasadnia, że każdy ochrzczony ma swoje miejsce w Kościele, podaje przykłady misji ludzi w Kościele na przestrzeni czasów, wyjaśnia, dlaczego konieczna jest współpraca z Duchem Świętym by zrozumieć pomysł Pana Boga na Kościół, uzasadnia potrzebę hierarchii w Kościele, wyjaśnia, dlaczego ochrzczeni powinni wydawać plon swojej wiary, wyjaśnia, na czym polega charyzmat, wyjaśnia, dlaczego Kościół czuwa nad sposobami posługiwania charyzmatami.	interpretuje tekst biblijny J 16,5-15, interpretuje perykopę o wyborze Piotra na fundament Kościoła, interpretuje perykopę o winnym krzewie.	opowiada o charyzmatach św. o. Pio i jego postawie wobec zaleceń przełożonych.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Z nadzieją celebrować liturgię	uzasadnia, że podczas Eucharystii Jezus wyjaśnia nam Pisma i łamie dla nas chleb, wyjaśnia, że Eucharystia jest źródłem i szczytem życia Kościoła (B.4.4), wymienia formy pobożności ludowej (B.8.2), wskazuje okoliczności przekazania Modlitwy Pańskiej i omawia jej treść (D.14.1), wyjaśnia, że Modlitwa Pańska jest najdoskonalszą z modlitw i na jej przykładzie wskazuje cechy modlitwy chrześcijańskiej (D.14.2), ukazuje związek Modlitwy Pańskiej z jednością Ludu Bożego (D.14.5).	omawia istotę sakramentaliów i wymienia ich cechy charakterystyczne (B.8.1), omawia strukturę Modlitwy Pańskiej i jej siedem prośb (D.14.3), omawia znaczenie Modlitwy Pańskiej (w pierwszych wspólnotach, w sakramentach wtajemniczenia) (D.14.4).	wyjaśnia, że celem sakramentaliów jest wzrost w wierze, podaje przykłady sakramentaliów w swojej rodzinie i środowisku.	interpretuje perykopę o uczniach w Emaus.	wyjaśnia tekst piątej modlitwy eucharystycznej, wyjaśnia, na czym polega nadzieja chrześcijańska.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Z nadzieją zachowywać przykazania	definiuje pojęcia: miłość, wdzięczność i szacunek w kontekście IV przykazania (C.13.1), wymienia obowiązki rodziców względem dzieci i dzieci względem rodziców, a także rodziny wobec społeczeństwa, uzasadnia konieczność szacunku wobec rodziców i opiekunów, wylicza zagrożenia życia i przypadki uprawnionej obrony (C.14.6), opisuje, na czym polega czystość i jej wartość przed małżeństwem i w małżeństwie (C.15.8), wyjaśnia, jak troszczyć się o czystość w miłości (C.15.9), podaje przykłady pracy nad czystością serca (C.15.10), wymienia rodzaje własności (C.16.4), wymienia czyny, które są kradzieżą – materialną i intelektualną (C.16.12), podaje definicje prawdy i krzywoprzysięstwa (C.17.1), przedstawia destrukcyjne działanie kłamstwa (C.17.5).	uzasadnia, że Bóg jest Panem życia (C.14.1), wymienia i omawia wykroczenia przeciwko piątemu przykazaniu: zabójstwo zamierzone, aborcja, eutanazja, samobójstwo (C.14.10), przedstawia i uzasadnia naukę Kościoła na temat <i>in vitro</i> (C.14.5), opisuje grzechy przeciw szóstemu i dziewiętemu przykazaniu: nierząd, prostytutka, gwałt, pornografia, erotomania (C.15.12), przedstawia reguły postępowania wobec cudzej własności, także intelektualnej (C.16.5), wyjaśnia, na czym polega sprawiedliwość i solidarność społeczna (C.16.6), streszcza naukę Jezusa na temat przysięgania (C.17.2).	podaje przykłady zaangażowania w obronę życia (C.14.7), podaje argumenty odnoszące się do kary śmierci (C.14.11), podaje przykłady zaangażowania w obronę życia (C.14.7), uzasadnia, że czystość jest darem prowadzącym do Boga, omawia sposoby właściwego korzystania z dóbr ziemskich, wskazując na granice uprawnionej autonomii rzeczywistości ziemskich (C.16.3), odróżnia interpretację ósmego przykazania w Starym Testamencie od interpretacji w Nowym Testamencie (C.17.3), ocenia treści informacji w środkach przekazu w kontekście ósmego przykazania (C.17.8).	uzasadnia istotę obowiązku troszczenia się o ojczyznę.	ukazuje wypełnianie obowiązków względem rodziny i ojczyzny w perspektywie królestwa Bożego.

SEMESTR I i II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Z nadzieją zmieniać oblicze ziemi	wyjaśnia pojęcia: sekularyzacja, laicyzacja, masoneria (E.4.2), wymienia autentyczne osiągnięcia epoki oświecenia, uzasadnia wyższość prawa Bożego nad stanowionym (C.13.7), wyjaśnia istotę dogmatu o nieomyślności papieża, wymienia tytuły najważniejszych encyklik społecznych, omawia nauczanie papieży na temat problemów społecznych (od Leona XIII do Jana Pawła II), objaśnia sposoby walki z zagrożeniami globalizacji (C.16.11), prezentuje postaci i zaangażowanie polskich świętych i błogosławionych (E.7.2) – św. Rafał Kalinowski, wymienia kanonizowanych i beatyfikowanych męczenników okresu II wojny światowej (o Maksymilianie Kolbie, 108 błogosławionych),	opisuje przebieg prześladowań Kościoła w okresie rewolucji francuskiej (E.4.3), określa wyzwania społeczne w Europie XIX wieku i udzieloną na nie odpowiedź Kościoła (E.4.4), charakteryzuje problematykę stosunków między państwem i Kościołem (E.2.5), przedstawia rozwój nauczania Kościoła podczas I Soboru Watykańskiego (E.5.1), definiuje pojęcie wojna sprawiedliwa, przeciwstawiając je określeniu wojna przewencyjna (C.14.9), opisuje związek Kościoła z życiem narodu polskiego w okresie niewoli (E.7.1), wyjaśnia rolę Kościoła w wojnie polsko-bolszewickiej 1920 (ks. Ignacy Skorupka), opowiada o roli Kościoła w czasach totalitaryzmu hitlerowskiego, charakteryzuje postawę papieża Piusa XII wobec nazizmu, omawia znaczenie pokoju jako wartości w życiu człowieka i społeczeństwa (C.14.8),	charakteryzuje intelektualne podstawy oświecenia, wyjaśnia, że rewolucja francuska zwalczała religię i Kościół, uzasadnia potrzebę mocnego autorytetu papieża, podaje i omawia przykłady represji na Polakach za udział w powstaniach (sybiracy, św. Rafał Kalinowski), charakteryzuje działalność duchowieństwa broniącego ludność polską przed wyniszczeniem (kard. Sapiecha i Hlond),	wyjaśnia, że powstanie katolickiej nauki społecznej odpowiedzią Kościoła na współczesne problemy społeczne (odpowiedź na rozwój liberalizmu i komunizmu), wskazuje zagrożenia ze strony masonerii (na podst. encykliki „Humanum genus”), omawia stanowisko papieża Grzegorza XVI wobec powstania listopadowego, charakteryzuje postawę męczeństwa św. Maksymiliana Kolbe, wyjaśnia fragment „Aktu oddania Polski w macierzyńską niewolę Maryi”, wymienia rodzaje dokumentów Soboru Watykańskiego II, wyjaśnia tytuł konstytucji „Lumen gentium” i omawia jej treść,	podaje główne przesłanie konstytucji „Filius Dei”, podaje przykłady zaangażowania polskiego duchowieństwa w powstaniu styczniowym (ks. Stanisław Brzóska), charakteryzuje działalność Witolda Pileckiego w trosce o wolną Polskę, omawia naturę i posłannictwo Kościoła ukazane w dokumentach soborowych,

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Z nadzieją zmieniać oblicze ziemi	prezentuje postaci i zaangażowanie polskich błogosławionych (E.7.2) – bł. Stefan Kardynał Wyszyński, omawia wysiłki Kościoła na rzecz jedności chrześcijan i wolności religijnej (E.6.4), przytacza najważniejsze wydarzenia z życia Kościoła w Polsce w XX wieku (E.7.6) – czas Solidarności, prezentuje postaci i zaangażowanie polskich błogosławionych (E.7.2) – bł. ks. Jerzy Popiełuszko (Msze za Ojczyznę, kapelan Solidarności), podaje przykłady osób, które oddały życie za prawdę (C.17.4) – bł. ks. Jerzy Popiełuszko.	przytacza najważniejsze wydarzenia z życia Kościoła w Polsce w XX wieku (E.7.6) – prześladowanie Kościoła polskiego w czasach komunizmu, omawia rolę prymasa Stefana Wyszyńskiego w zachowaniu polskiego katolicyzmu, podaje datę obrad Soboru Watykańskiego II, przedstawia rozwój nauczania Kościoła podczas II Soboru Watykańskiego (E.5.1), wyjaśnia pojęcie: konkordat (E.4.2).	prezentuje, jakie były relacje państwo-Kościół w okresie komunizmu, opowiada o przebiegu i znaczeniu obchodów millenium, opowiada o upadku komunizmu w Polsce, wskazuje znaczenie osiągnięć Solidarności dla Europy Zachodniej.	podaje przykłady zaangażowania polskiego duchowieństwa w powstaniu styczniowym (ks. Stanisław Brzóska).	podaje główne przesłanie konstytucji „Filius Dei”, charakteryzuje działalność Witolda Pileckiego w trosce o wolną Polskę, omawia naturę i posłannictwo Kościoła ukazane w dokumentach soborowych.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Z nadzieją świętować	wyjaśnia, na czym polega niebo, uzasadnia, że święci uczą, jak osiągnąć świętość, podaje formy pomocy cierpiącym w czyśćcu, omawia biblijne zapowiedzi końca świata, omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst (A.15.1), wyjaśnia, że Jezus przyszedł na świat jako prawdziwy Bóg i prawdziwy człowiek, podaje propozycje religijnego przeżywania świąt, wyjaśnia, dlaczego niedziela nazwana została pierwszym dniem tygodnia.	omawia trzy rzeczywistości Kościoła (pielgrzymujący, cierpiący, tryumfujący), uzasadnia, że w Kościele następuje wymiana duchowych darów, wskazuje wypełnienie zapowiedzi Starego Testamentu w Jezusie Chrystusie (A.13.1), wyjaśnia, że Stary Testament wypełnia się w Nowym, wymienia okoliczności wydarzeń Wielkiego Tygodnia, omawia przebieg wydarzeń męki i śmierci Jezusa (A.16.1), wyjaśnia, że czas Wielkiego Postu jest szansą, by na nowo poukładać sobie życie, uzasadnia wartość oczyszczenia z grzechów w sakramencie pokuty i pojednania, ukazuje sens i znaczenie zmartwychwstania Chrystusa (A.17).	omawia duchowe sposoby świętowania uroczystości Wszystkich Świętych, wymienia tytuły Jezusa występujące w tekście biblijnym i je wyjaśnia, opowiada, w jaki sposób współczesny świat „świętuje” narodzenie Jezusa, wyjaśnia znaczenie słowa „rekolekcje”, uzasadnia wartość rekolekcji jako czasu rewizji własnego życia, podaje przykłady internetowych rekolekcji jako uzupełnienie (dodatek) obecności na Mszy Świętej rekolekcyjnej, wyjaśnia różnice między wskrzeszeniem a zmartwychwstaniem.	krytycznie ocenia komercjalizację uroczystości Wszystkich Świętych i dnia zadusznego oraz wpływy obcych tradycji, interpretuje perykopę o narodzeniu Jezusa, interpretuje teksty biblijne o zmartwychwstaniu.	wyjaśnia istotę oczekiwania na przyjście Jezusa na końcu świata (w kontekście Apokalipsy).

System oceniania z religii dla klasy 4 liceum i 5 technikum na 1 lekcję religii tygodniowo
według podręcznika „Szczęśliwi, którzy żyją miłością” nr AZ-34-01/18-KI-30/23
zgodnego z programem nauczania nr AZ-3-01/18 oraz AZ-4-01/18

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,

c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu diecezjalnym, powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

Przedmiot oceny	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	dokładna znajomość tekstu, melodii	dobra znajomość tekstu, melodii	niezbyt dokładna znajomość tekstu	fragmentaryczna znajomość tekstu	brak jakiegokolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	wykonane wszystkie zadania staranne pismo własne materiały ilustracje itp.	starannie prowadzony wszystkie zadania	zapis staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	ćwiczenia czytelne braki w zadaniach (do 40% tematów)	pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak podręcznika
3. Prace domowe	staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze	merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe	wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze	powiązane z tematem niestaranne	widać próby wykonania pracy na temat	praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	wiadomości zawarte w podręczniku wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie prawidłowych pojęć	wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela	wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające	słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	uczeń zawsze przygotowany do lekcji często zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się poprawnie	stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do przedmiotu.
6. Inscenizacje,	wielokrotnie pomaga w różnych pracach	starannie wykonuje powierzone przez	niezbyt chętnie wykonuje zadania			

gazetka szkolna, praca na ręcznic Kościoła i inne	pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, wykazuje dużo własnej inicjatywy aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych	katechetę lub księdza zadania przejawia postawę apostolską	poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie			
--	--	---	---	--	--	--

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Semestr I

Dzi ał	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Kochać, by szczęśliwie żyć	podaje prawdę, że Bóg ma plan (pomysł) na życie człowieka, uzasadnia związek dążenia do szczęścia z prawdą i posłuszeństwem Bogu (C.1.2), definiuje pojęcie: miłość (C.13.1), wyjaśnia, w czym przejawia się miłość Boga do człowieka, wyjaśnia, dlaczego do pocucia bezpieczeństwa konieczne jest stawianie sobie granic i życie według norm, wyjaśnia sens pracy ludzkiej (C.16.7), omawia i ocenia różne sposoby pozyskiwania dóbr (C.16.8), wyjaśnia zagrożenia płynące z pracoholizmu, uzasadnia wartość pracy ze względu na bliźnich, zwłaszcza na swoją rodzinę, charakteryzuje uczestnictwo chrześcijanina w życiu społecznym (E.11.1), wskazuje potrzebę podejmowania pracy ze względu na społeczeństwo, do którego należy.	wyjaśnia, że człowiek może być w pełni szczęśliwy, gdy realizuje pomysł Boga na swoje życie, wyjaśnia, dlaczego ludzie (nie zawsze) pragną relacji trwalszych niż emocje, uzasadnia, że poczucie bycia kochanym daje poczucie wewnętrznej siły, by iść dalej w życiu, podaje, kiedy praca prowadzi do szczęścia, wzmacnia poczucie własnej wartości i jest szansą samorealizacji, wyjaśnia, dlaczego bezczynność degraduje umysł i ciało człowieka, omawia sposoby właściwego korzystania z dóbr ziemskich, wskazując na granice uprawnionej autonomii rzeczywistości ziemskich (C.16.3).	wyjaśnia, dlaczego człowiek nie jest w pełni szczęśliwy, szukając szczęścia poza Bogiem, uzasadnia, że człowiek potrzebuje miłości do właściwego rozwoju duchowego i emocjonalnego, uzasadnia, że praca jest darem Bożym, krytycznie ocenia postawę wykorzystywania pracy innych.	interpretuje fragment Ps 1, charakteryzuje możliwości odpowiedzi człowieka na miłość Boga i ludzi, charakteryzuje pracę jako konieczny element rozwoju człowieka (intelektualny, duchowy...), uzasadnia, że praca jest podstawowym dobrem społeczeństwa i musi się kierować zasadami etyki, wyjaśnia sens zasady „bardziej być niż więcej mieć”.	krytycznie ocenia obraz „miłości” kreowanej przez media, charakteryzuje najważniejsze przesłania encykliki <i>Laborem exercens</i>.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Kochać, by służyć	definiuje pojęcia: człowiek, dusza, duch, wyjaśnia, że miłość człowieka jest odpowiedzią na miłość Boga, wyjaśnia, na czym polega odkupieńczy plan Boga, mówi z pamięci słowa przysięgi małżeńskiej, uzasadnia, że małżeństwo jest sakramentem w służbie drugiemu człowiekowi (B.7.2), podaje, co jest celem małżeństwa, uzasadnia, że sakramentu małżeństwa udzielają sobie nawzajem narzeczeni, podaje, kto i w jaki sposób sprawuje sakrament święceń.	uzasadnia zamiar Boga wobec człowieka (A.11.4), wyjaśnia, na czym polega jedność duszy i ciała w człowieku, interpretuje teksty i czynności obecne w liturgii sakramentu małżeństwa (B.7.3), charakteryzuje małżeństwo w perspektywie królestwa Bożego, definiuje pojęcia: „rozwód”, „separacja”, „orzeczenie o nieważności małżeństwa”, wyjaśnia różnicę między rozwodem cywilnym a orzeczeniem o nieważności małżeństwa, uzasadnia, że święcenia to sakrament w służbie drugiemu człowiekowi (B.7.2), charakteryzuje teologię sakramentu święceń (B.7.1).	uzasadnia wartość „węzła małżeńskiego”, wymienia drogi prowadzące do pełnej miłości małżeńskiej, wymienia i charakteryzuje postawy i zachowania zagrażające miłości małżeńskiej, wymienia i charakteryzuje warunki i przeszkody do zawarcia małżeństwa, podaje formę i treść sakramentu święceń, wyjaśnia znaczenie celibatu.	interpretuje teksty biblijne o stworzeniu człowieka, krytycznie ocenia błędne koncepcje miłości małżeńskiej, interpretuje tekst biblijny o nierozzerwalności małżeństwa (Mt 19,3-9), interpretuje tekst biblijny o powołaniu Szymona Piotra.	omawia przymioty świadczące o duchowości człowieka oraz czynniki, które na nią wpływają.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

III. Kochać, by zmieniać świat	definiuje pojęcia: ojczyzna, region, mała ojczyzna, wyjaśnia, na czym polega patriotyzm (E.7.4), wyjaśnia, dlaczego życie w prawdzie jest realizacją przykazania miłości, wymienia warunki ujawniania prawdy i zachowania tajemnicy, przedstawia destruktcyjne działanie kłamstwa (C.17.5), definiuje, czym są uzależnienia i wymienia ich przyczyny, uzasadnia, że człowiek powinien rozumnie korzystać z tego, co posiada, definiuje pojęcie „prawa człowieka”, wymienia niebezpieczeństwa postępu cywilizacyjnego, uzasadnia potrzebę zaangażowania się w sprawy społeczne w duchu Ewangelii (C.16.10).	omawia obecność wątków religijnych w kulturze narodu polskiego (literatura, muzyka, pieśni, sztuka) i rolę religii w kształtowaniu patriotyzmu i postaw społecznych (E.7.3), wyjaśnia i wskazuje, jakie niebezpieczeństwa niesie kosmopolityzm (E.7.5), uzasadnia wartość niezależnej od podmiotu prawdy obiektywnej w życiu osoby (C.2.3), uzasadnia, dlaczego należy zachowywać umiar we wszystkich dziedzinach życia, podaje, kto i w jaki sposób może pomóc uzależnionym, wymienia i omawia podstawowe prawa człowieka, wyjaśnia znaczenie praw człowieka dla rozwoju indywidualnego i społecznego, objaśnia sposoby walki z zagrożeniami globalizacji (C.16.11), wyjaśnia, na czym polega zrównoważony rozwój.	uzasadnia, że miłość do Ojczyzny można porównać do miłości wobec matki, wymienia obowiązki, które wynikają z odpowiedzialności za Ojczyznę (płacenie podatków, troska o rozwój kultury, suwerenność państwa), uzasadnia, że Europa powinna być ojczyzną ojczyzn i wspólnotą ducha, podaje, czym jest wojna informacyjna, wyjaśnia, na czym polega manipulacja prawdą w mediach, uzasadnia zło hejtu i podaje, jakie niesie ze sobą konsekwencje, wyjaśnia znaczenie braku akceptacji siebie w drodze do uzależnienia, uzasadnia, że ryzykowne zachowania niosą ze sobą nieodwracalne konsekwencje, wymienia kategorie (rodzaje) praw, wskazuje na zagrożenia płynące z postawienia ekonomii nad dobrem osoby.	charakteryzuje znaczenie ojczyzny w życiu chrześcijanina, uzasadnia rolę prawdy jako gwarancji trwania w miłości, wskazuje rolę wiary w Boga w dążeniu do wolności od uzależnień. wskazuje plusy i minusy globalizacji, wyjaśnia, na czym polega grzech ekologiczny w oparciu o encyklikę „Laudato si”.	wykazuje związek między prawami człowieka a rozwojem jednostkowym i społecznym, omawia nauczanie Kościoła na temat o ruchów ekologicznych.
--------------------------------	---	--	--	--	---

Semestr II

Dział I	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Kochać, by troszczyć się o życie	omawia konsekwencje stworzenia człowieka mężczyzną i kobietą (A.11.3), podaje przykłady ról społecznych uwarunkowanych płciowo (C.15.6), wskazuje związek między seksualnością a godnością ludzką (C.15.4), podaje, że zaburzenia osobowościowe prowadzą do osobistej traumy, wyjaśnia, że życie ludzkie jest święte (C.14.2), uzasadnia potrzebę głoszenia wartości życia (C.14.3), wymienia sposoby poszanowania życia i godności człowieka: zdrowie (C.14.4), przedstawia naukę Kościoła na temat <i>in vitro</i> (C.14.5), wymienia zagrożenia płynące z antykoncepcji i aborcji (C.14.10), wymienia powody, dla których kobiety decydują się na aborcję, wymienia indywidualne i społeczne konsekwencje aborcji, charakteryzuje eutanazję jako wykroczenie przeciwko piątemu przykazaniu (C.14.10), wymienia formy obrzędów pogrzebu (B.9.4).	przedstawia sens ludzkiej płciowości (C.15.7), wskazuje różnice prowadzące do integralności płciowej (C.15.5), charakteryzuje uczestnictwo chrześcijanina w życiu społecznym (E.11.1), opisuje zagrożenia ideologii <i>gender</i> , odnosząc je do niewłaściwie definiowanej relacji natura – kultura (C.15.13), uzasadnia naukę Kościoła na temat <i>in vitro</i> (C.14.5), wymienia naukowe i religijne argumenty za poszanowaniem życia, wymienia sposoby poszanowania życia i godności człowieka: badania naukowe, integralność cielesna (C.14.4), charakteryzuje stanowisko Kościoła wobec manipulacji biomedycznych, prezentuje naukę Kościoła dotyczącą życia wiecznego i podaje przykłady zastosowania jej we własnym życiu (A.24.1).	wymienia argumenty przemawiające za celowością stworzenia mężczyzny i kobiety, uzasadnia, że płciowość wywiera wpływ na wszystkie sfery życia osoby ludzkiej, na jedność ciała i duszy, uzasadnia, że płciowość jest Bożym darem, charakteryzuje indywidualne i społeczne konsekwencje patologii płciowości, wyjaśnia, na czym polega naprotechnologia, opisuje, na czym polega naturalny rytm płodności, wymienia owoce stosowania naturalnych metod w małżeństwie, wymienia środki antykoncepcyjne i wczesnoporonne i charakteryzuje ich działanie, charakteryzuje zagrożenia wynikające z rozwoju nowoczesnej nauki, wyjaśnia nauczanie Kościoła wobec kremacji ciał, opowiada o męczeństwie rodziny Ulmów z Markowej.	uzasadnia, że ideologia <i>gender</i> podważa zamysł Boga wobec ludzkiej płciowości, uzasadnia, że naprotechnologia uwzględnia naturę człowieka i Boży plan, uzasadnia, dlaczego aborcja narusza prawa i godność człowieka, omawia nauczanie Kościoła na temat uporczywej terapii, omawia nauczanie Kościoła na temat transplantologii, interpretuje tekst biblijny: Rz 14,7-8.	poddaje krytyce poglądy podważające chrześcijańską wizję płciowości, wyjaśnia, na czym polega duchowa adopcja dziecka poczętego, uzasadnia rolę etyki w ingerencji współczesnej medycyny w życie człowieka.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Kochać, by żyć w rodzinie	definiuje pojęcia: wierność, czysta miłość, wstyd, wstydlivość (C.15.2), opisuje, na czym polega czystość i jej wartość przed małżeństwem (C.15.8), podaje przykłady pracy nad czystością serca (C.15.10), opisuje, na czym polega czystość i jej wartość w małżeństwie (C.15.8), wyjaśnia, że dziecko jest darem Boga i owocem miłości rodziców (C.15.11), wymienia wykroczenia przeciw godności małżeńskiej (cudzołóstwo, rozwód, kazirodztwo, wolny związek, poligamia), wymienia obowiązki rodziców wobec dzieci (C.13.3, E.13.1), omawia znaczenie modlitwy w rodzinie (E.13.2), definiuje pojęcia: miłość, wdzięczność i szacunek w kontekście czwartego przykazania (C.13.1), wymienia obowiązki dzieci wobec rodziców, wiążąc je z czcią, jaka należy się samemu Bogu (C.13.3, E.13.1), uzasadnia, że rodzina jest jedną z najważniejszych wartości w życiu człowieka, wymienia cechy miłości w aspekcie chrześcijańskim, podaje przykłady osób oraz świętych kierujących się miłością (C.15.3).	wyjaśnia, jak troszczyć się o czystość w miłości (C.15.9), opisuje istotę miłości małżeńskiej i jej cechy (C.15.1), charakteryzuje wykroczenia przeciw godności małżeńskiej, charakteryzuje obowiązki ojca oraz obowiązki matki, analizuje zadania rodziny w Bożym planie stworzenia (C.13.2), wymienia i charakteryzuje zagrożenia dla współczesnej rodziny, omawia Kartę Praw Polskich Rodzin, wymienia najważniejsze prawa rodziny.	wyjaśnia rolę narzeczeństwa, wykazuje wpływ wartości (miłość, wierność, odpowiedzialność i nierozzerwalność) na trwałość małżeństw, uzasadnia wartość podejmowania świadomej decyzji o poczęciu dziecka, wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialne rodzicielstwo, wyjaśnia, kiedy dziecko nie jest zobowiązane być posłusznym rodzicom, uzasadnia obowiązek pomocy rodzicom w trudnych sytuacjach i podeszłym wieku, uzasadnia potrzebę powstania Karty Praw Rodziny i omawia genezę jej powstania, omawia cele Dnia Praw Rodziny obchodzonego w Polsce, wyjaśnia, dlaczego w Polsce obchodzimy Dzień Praw Rodziny 22 października.	uzasadnia wartość podejmowania dojrzałej decyzji o małżeństwie, wyjaśnia, dlaczego Kościół w swoim nauczaniu przestrzega przed praktyką mieszkania bez ślubu, interpretuje „Hymn o miłości” św. Pawła, wskazuje różnice między miłością prawdziwą a pseudomiłością.	uzasadnia, że odpowiedzialne rodzicielstwo wymaga składania daru z siebie.

SEMESTR I i II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Kochać, by świętować	omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst (A.15.1), wymienia motywy przyjścia Boga na ziemię (A.13.2), wyjaśnia istotę świąt Bożego Narodzenia, uzasadnia, że Bóg cierpliwie i miłością czeka na grzeszników, podaje przykłady nawróceń (F.1.5), uzasadnia szkodliwość stosowania mechanizmów zła w życiu człowieka, wyjaśnia, że miłosierdzie realizuje się w konkretnych czynach, uzasadnia, że Jezus przez śmierć i zmartwychwstanie wziął na siebie nasz los.	wyjaśnia podwójną naturę Osoby Jezusa Chrystusa (A.13.3), uzasadnia potrzebę duchowego przygotowania się do świąt, wyjaśnia, że przyjmując postawę miłosiernego ojca, przeżywamy prawdziwą radość, uzasadnia, że Bóg przygotował dla niego nową misję, która warto realizować, wyjaśnia, kiedy człowiek znajduje się w sieci manipulacji zastawionej przez innych, wyjaśnia, że śmierć i zmartwychwstanie Jezusa są wyrazem jego miłości wobec ludzi, wyjaśnia, że zmartwychwstanie Chrystusa jest zapowiedzią naszego zmartwychwstania.	wymienia regionalne tradycje bożonarodzeniowe, uzasadnia wartość i sens zwracania się o pomoc do Boga w trudnych sytuacjach, wyjaśnia, że przebaczenie innym daje smak wieczności w duszy, wyjaśnia, że Jezus leczy poranione serca, charakteryzuje różne postawy ludzi względem faktu zmartwychwstania.	interpretuje tekst wybranej kolędy, interpretuje perykopę o cudownym połowie ryb, uzasadnia, że Bóg pragnie, by człowiek pozostawił zło i patrzył w stronę przyszłości, uzasadnia, że potrzebuje Kościoła, w którym może doświadczać miłosierdzia Jezusa Chrystusa, interpretuje tekst z Pierwszego Listu do Koryntian w kontekście grzechu pierworodnego.	interpretuje fragmenty prologu św. Jana, wyjaśnia alegorie w przypowieści o miłosiernym Samarytaninie.